

खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील युवक-युवती व इतर उमेदवारांसाठी विविध उपक्रम राबविण्यासाठी “अमृत” ही नवीन स्वायत्त संस्था स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग
शासन निर्णय क्र. प्रसंस्था-२०१९/प्र.क्र.१००/महामंडळे
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- २२ ऑगस्ट, २०१९

वाचा:-

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. राआधो-४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि.१२.२.२०१९

प्रस्तावना:-

सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.१२.२.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये, संसदेने भारतीय संविधानातील अनुच्छेद १५ (४) (५) आणि १६ (४) अन्वये आरक्षणाचा लाभ देण्यात आलेल्या प्रवर्गाव्यतिरिक्त (मागासवर्गीय) राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी, शासकीय शैक्षणिक संस्था/अनुदानित महाविद्यालये, महाविद्यालये, सर्व उच्च शिक्षण देणाऱ्या शैक्षणिक संस्था, विनाअनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये व शैक्षणिक संस्था यांमध्ये एकूण प्रवेश द्यावयाच्या जागांमध्ये १० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले आहे. सदर आरक्षण राज्य घटनेच्या अनुच्छेद ३० च्या खंड (१) मध्ये संदर्भीत अल्पसंख्याक संस्थांना लागू राहणार नाही. तसेच राज्यातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शासकीय आस्थापना, निमशासकीय आस्थापना, मंडळे/महामंडळे/नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था/ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्था/प्राधिकरणे यांच्या आस्थापनेवरील नियुक्तीसाठी सरळसेवेच्या पदांमध्ये १० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले आहे.

अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांसाठी भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नावावर “डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी)” या नावाची पुणे येथील संस्था फार पूर्वीपासून कार्यरत आहे. शासनाच्या पूर्ण पाठिंब्यामुळे सन २०१४ पासून सदर संस्था अत्यंत वेगाने विकसित झाली व संपूर्ण महाराष्ट्रात नावारुपास आली. याच संस्थेच्या धर्तीवर मागील वर्षी छत्रपती शाहू महाराज यांच्या नावावर पुणे येथे “छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी)” या नावाची स्वायत्त संस्था स्थापित झाली आहे. “सारथी” संस्थेमार्फत मोठ्या प्रमाणात विविध उपक्रम राबविण्यात येत आहेत. महाराष्ट्रातच नव्हेतर संपूर्ण देशात बहुजनांचा सामाजिक व शैक्षणिक क्रांतीसाठी व बहुजनांच्या विकासासाठी शाहू, फुले व आंबेडकर या तीन महामानवांचा अमूल्य वाटा आहे. भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व छत्रपती शाहू महाराज यांच्या नावाने दोन स्वायत्त

संस्था राज्यात कार्यरत असून उपरोक्त प्रमाणे बहुजन, दुर्लक्षित आणि वंचित घटकांसाठी महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या नावाने “महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती) [Mahatma Jyotiba Phule Research and Training Institute (MAHAJYOTI)]” ही नवीन संस्था स्थापन करण्यास व तिची नोंदणी करण्यास मा. मंत्रिमंडळाने दि. ३०.७.२०१९ रोजीच्या बैठकीमध्ये मान्यता दिली, त्यानुसार दि.०८.०८.२०१९ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.

बार्टी, सारथी आणि महाज्योती या संस्थांच्या धर्तीवर खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील युवक-युवती व इतर उमेदवारांसाठी विविध उपक्रम, कार्यक्रम, इत्यादी राबविण्यात येवून व इतर माध्यमातूनही विद्यार्थी, युवक-युवती, इत्यादींचा विकास घडविण्यासाठी, “अमृत” Academy of Maharashtra Research, upliftment and Training (AMRUT) या नावाने नवीन स्वायत्त संस्था स्थापन करण्यास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव दि.२० ऑगस्ट, २०१९ रोजी झालेल्या मा.मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत सादर करण्यात आला होता. मा.मंत्रीमंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सदरहू संस्था स्थापन करणे व त्याची नोंदणी करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

प्रस्तावनेत नमूद केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेवून शासन याद्वारे पुढीलप्रमाणे मान्यता देत आहे.

१. बार्टी, सारथी आणि महाज्योती या संस्थांच्या धर्तीवर खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील युवक-युवती व इतर उमेदवारांसाठी विविध उपक्रम, कार्यक्रम, इत्यादी राबविण्यात येवून व इतर माध्यमातूनही विद्यार्थी, युवक-युवती, इत्यादींचा विकास घडविण्यासाठी, “अमृत” Academy of Maharashtra Research, upliftment and Training (AMRUT) या नावाने नवीन स्वायत्त संस्था स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर संस्थेचे मुख्यालय पुणे येथे राहिल.

२. सदरहू संस्थेची नोंदणी कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत नियम ८ अन्वये करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर संस्था स्थापन करणे व कार्यान्वित करण्याच्या अनुषंगाने वेळोवेळी आवश्यक ते निर्णय घेण्याचे अधिकार मा.मंत्री (विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण) यांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१९०८२२१६०३३१८०२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भा. र. गावित)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.मंत्री (विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण) यांचे खाजगी सचिव
४. मा.राज्यमंत्री (विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण) यांचे खाजगी सचिव
५. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
७. सर्व सन्माननिय विधानसभा/विधान परिषद सदस्य
८. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालयीन सर्व विभाग
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-१/नागपूर-२
१०. महालेखापाल (लेखापरिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-१/नागपूर-२
११. व्यवस्थापकीय संचालक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी), पुणे
१३. आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे
१४. संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे
१५. सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. निवडनस्ती (मावक).